

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ,

в.о. директора Миколаївської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України (Миколаїв, Україна);

Тетяна ПИЛИПЕНКО,

кандидат економічних наук, учений секретар Миколаївської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України (Миколаїв, Україна);

Лариса АНДРІЙЧЕНКО,

кандидат с.-г. наук, Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України (Бремерхафен, Німеччина)

НОВІ ТА АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ МИКОЛАЇВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ ІКОСГ НААН

Миколаївщина є унікальним регіоном, подальший стійкий розвиток аграрного сектору якого передбачає перехід на інноваційний шлях. У цьому зв'язку зростає значення регіональних наукових установ аграрного профілю і широкого впровадження їх інновацій, спрямованих на підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. Сьогодні Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН діє як методологічний і науково-організаційний центр з фундаментальних та прикладних проблем розвитку сільського господарства.

На вирішення цих проблем спрямовані завдання окремих програм і підпрограми наукових досліджень НААН.

Отже, підпрограми наукових досліджень (ПНД) на 2025-2026 рр включають наступні фундаментальні та прикладні дослідження:

Фундаментальні: 05.00.01.05.Ф Науково обґрунтувати та створити моделі продукційних процесів ефіроолійних культур за краплинного зрошення на Півдні України.

В умовах Степу України для ефективного використання біологічного потенціалу ефіроолійних культур з урахуванням природно-кліматичних умов степової зони, важливе значення має розробка та впровадження у виробництво адаптивної технології вирощування цих культур з використанням новітніх факторів інтенсифікації. Зокрема, актуальним залишається питання оптимізації рівнів зволоження, норм мінеральних добрив та рістрегулюючих речовин у насадженнях ефіроолійних культур.

Прикладні: 01.03.02.06.П. Відновлення родючості південних чорноземних ґрунтів за рахунок підкошування соргових культур (сидерації) та застосування бактеріальних препаратів в післявоєнний період.

Тематика є новою та набуває актуальності у зв'язку з військовою агресією Росії. Розробляється в рамках ПНД НААН 1 «Раціональне використання і стале управління ґрунтовими ресурсами, збереження родючості та здоров'я ґрунтів, захист їх від деградації» (Ґрунтові ресурси України: інформаційне забезпечення, раціональне використання, менеджмент, технології)

В умовах повоєнного стану для одержання запланованих обсягів продукції рослинництва країні першочергово потрібно відновити та підвищити потенціал наших ґрунтів. У вирішенні проблеми відновлення родючості південних чорноземних ґрунтів та рекультивації земель сільськогосподарського призначення, важлива роль відведена сорговим культурам (сорго цукрове та сорго-суданський гібрид), оскільки ці культури відрізняється самою високою посухостійкістю, можливістю формувати найбільшу біомасу в зоні Південного Степу України та здатністю виносити солі з ґрунтів, а тому можуть стати однією з основних рослин-відновлювачів ґрунтів в повоєнний період.

Наступною є тема 05.00.01.18П Оптимізація технології вирощування нуту за умов зрошення Південного Степу України в післявоєнний період. ПНД НААН 5 «Формування збалансованих систем землеробства на зрошуваних землях в умовах кліматичних змін» («Зрошуване землеробство»).

У Південному Степу України тенденція до аридизації клімату робить перспективною таку культуру як нут. Володіючи високою посухостійкістю, жаровитривалістю, технологічністю при збиранні, нут може стабілізувати виробництво високобілкового зерна і підвищити стійкість всієї агроєкосистеми. У зв'язку з цим удосконалення прийомів його вирощування на зрошуваних землях є актуальним.

05.00.01.19П Оптимізація технології вирощування чуфи за краплинного зрошення у зоні Південного Степу України

У більш південних районах, в зоні Південного та Сухого Степу, особливий інтерес представляють посухостійкі і жаростійкі види культури, серед яких чуфа є перспективною. В умовах повоєнного стану для одержання запланованих обсягів врожаю бульб чуфи в кожному регіоні варто підібрати групу сортів, що найбільш повно реалізують біологічний потенціал.

За напрямками ПНД НААН 16 «Соняшник: основи управління продукційним процесом» («Соняшник») та ПНД НААН 25 «Кормовиробництво та технології отримання високоякісної продукції для тваринництва» («Кормовиробництво») розробляються наступні прикладні тематики.
16.00.00.17.П Розробка ресурсоощадної технології вирощування соняшника на засадах біологізації виробництва в незрошуваних умовах зони Степу України.
25.02.01.27.П Удосконалення технології вирощування тритикале озимого за умов природного зволоження Південного Степу України в повоєнний період

Пріоритетним був і залишиться інноваційний розвиток аграрного сектору. На вирішення завдань підвищення інноваційного потенціалу аграрної науки, адаптації до конкурентних умов високотехнологічного аграрного ринку і виробництва спрямовано програму наукових досліджень №41 «Використання потенціалу аграрної науки для інноваційного розвитку галузей

агропромислового виробництва України» («Інноваційний розвиток»). В рамках якої виконується дві тематики:

41.02.00.43.П. Інтенсифікація та підвищення ефективності трансферу інновацій у агропромисловий комплекс Миколаївської області

41.02.00.47.П «Провести агроекологічне вивчення та розробити економічне обґрунтування трансферу нішевих олійних культур в агропромисловому комплексі Миколаївської області.

Миколаївська сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України також активно співпрацює з іншими установами щодо реалізації нових та актуальних напрямків досліджень. Зокрема за підтримки Української освітньої платформи та благодійної організації DanChurchAid (DCA) активно функціонує студентський осередок в рамках реалізації проєкту «Наукова молодь».

Зустрічі із студентами проводяться на базі філії кафедри землеробства, геодезії та землеустрою та філії кафедри рослинництва та садово-паркового господарства Миколаївського національного аграрного університету. Де обговорюються нагальні питання дослідницької роботи вчених агрономів, проводяться зустрічі із фермерами, виїзди на досліді в польових умовах тощо.

Тож, в цілому дослідна станція продовжує роботу над розробкою та впровадженням Нових та актуальних напрямків досліджень.

UDK 633.15:631.52

Yevhenii BAZYLENKO,

Postgraduate of the Crop Selection Department,
Institute of Climate-Smart Agriculture of NAAS
c. Odesa, Ukraine,

Veronika MARCHENKO,
student,

*Dnipro state agrarian and economic university
c. Dnipro, Ukraine*

THE EFFECTIVENESS OF BIOLOGICAL PREPARATIONS FOR THE PROTECTION OF DIFFERENT FAO GROUPS MAIZE HYBRIDS IN THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE

Previous studies on the effects of biopreparations under irrigation conditions have demonstrated high efficiency at optimal moisture levels. Considering that significant areas of irrigated land in Ukraine were destroyed due to the criminal destruction of the Kakhovka Reservoir, the main maize planting areas are currently concentrated on non-irrigated lands with more challenging agroecological conditions [1].

The damage to maize hybrids by the European corn borer (*Ostrinia nubilalis*